

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: PO-2S/54/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8022200466
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Magur
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:8022200466.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Magura a členiek senátu JUDr. Tatiány Sabadošovej a JUDr. Ing. Lenky Figulovej, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX E. F., právne zastúpený: JANÍČEK LEGAL, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Kominárska 2, 4, 83104 Bratislava, IČO: 52 961 249, proti žalovanému: Krajský súd v Prešove, so sídlom hlavná 22, 080 01 Prešov, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného sp. zn. 1Sprl 35/2022 zo dňa 27. júla 2022, takto

rozhodol:

I. Zrušuje rozhodnutie žalovaného sp. zn. 1Sprl 35/2022 zo dňa 27.07.2022 a rozhodnutie Okresného súdu Poprad sp. zn. 1Sprl/16/2022 zo dňa 08.06.2022 a vec vracia Okresnému súdu Poprad na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

I.
Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalovaný rozhodnutím sp. zn. 1Sprl 35/2022 zo dňa 27.07.2022 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Poprad sp. zn. 1Sprl/16/2022 zo dňa 08.06.2022 (ďalej aj „povinná osoba“ a „prvostupňové rozhodnutie“) o nevyhovení žiadosti žalobcu doručenej dňa 04.04.2022 o sprístupnenie informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v účinnom znení (ďalej aj „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“), a to odvolania obžalovaného voči rozhodnutiu Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 6T/90/2020 zo dňa 16.09.2021. Povinná osoba prvostupňové rozhodnutie odôvodnila okrem iného s poukazom na ustanovenia § 1, § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, § 8 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. d) a § 18 ods. 2 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, a § 69 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Trestný poriadok“). Podľa povinnej osoby, je vyžiadaná listina a procesný úkon osôb zúčastnených trestného konania listinou, ktorej sprístupnenie by v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám ohrozilo práva a právom chránené záujmy. Podľa povinnej osoby má § 69 ods. 1 Trestného poriadku prednosť pred použitím § 16 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

2. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k odvolaniu žalobcu najmä uviedol, že právo na informácie je limitované požiadavkou nezasahovať do vlastnej rozhodovacej činnosti súdov či orgánov činných v trestnom konaní v priebehu konania, a to v záujme objektivity a nestrannosti posudzovanej konkrétnej právnej veci. Tiež je limitované nevyhnutnými opatreniami na ochranu práv a slobôd iných. Žalovaný uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7To/12/2021 zo dňa 15.12.2021 je

zverejnený na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. V tomto rozsudku je zhrnutý obsah podaného odvolania, o sprístupnenie, ktorého žalobca žiadal. Týmto zverejnením bola verejnosť informovaná o výsledku konania v zmysle ustanovení Trestného poriadku a ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

3. Ďalej žalovaný uviedol, že zákon o slobodnom prístupe k informáciám určuje povinným osobám sprístupňovať všetky informácie okrem tých, o ktorých to zákon zakazuje. Predmetný zákaz však nemusí byť explicitne ustanovení priamo v zákone o slobodnom prístupe k informáciám, ale môže vyplývať aj z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, v tomto prípade z Trestného poriadku. Úprava inštitútov v Trestnom poriadku neumožňuje poskytovať iným ako zákonom určeným osobám odpisy jednotlivých listín zo spisu v trestnom konaní. Trestný poriadok v § 314 vymedzuje okruh ostatných osôb, ktorým sa doručuje odvolanie, a teda kto má zákonný prístup k tejto listine zo súdneho spisu. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca nie je účastníkom trestného konania vo veci vedenej Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 6T/90/2020 a nie je ani osobou, ktorá by rozhodnutím o odvolaní mohla byť dotknutá na svojich právach. Zároveň ustanovenie § 69 ods. 1 Trestného poriadku (ktorý ide vo vzťahu k zákonu o slobodnom prístupe k informáciám *lex specialis*) vymenúva, ktoré osoby majú právo nazerať do spisov.

4. Sprístupnenie žiadanych informácií nie je v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám možné, keďže je zaradené medzi obmedzenie prístupu k informáciám. Požadované informácie sú súčasťou súdneho spisu a nespádajú pod žiadnu výnimku z nesprístupnenia vyplývajúcu z § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Pod pojmom „informácia, ktorá sa týka rozhodovacej činnosti súdu“ je potrebné rozumieť aj úkony účastníkov konania, nakoľko tieto tvoria podklad pre samotné rozhodnutie.

II.

Správna žaloba, stanoviská,
konanie pred správnym súdom

A. Správna žaloba

5. Žalobca podal proti rozhodnutiu žalovaného sp. zn. 1Spr 35/2022 zo dňa 27.07.2022 správnu žalobu podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v účinnom znení (ďalej aj „S.s.p.“).

6. V správnej žalobe najmä uviedol, orgány verejnej správy nemohli riadne preskúmať potrebu obmedzenia práva na informácie z dôvodu, že požadované informácie sa nenachádzali v administratívnom spise. Nemožno teda predpokladať, že v rámci administratívneho konania došlo k skutočnému preskúmaniu potreby obmedzenia práva na informácie. Žalovaný preto nemôže tvrdiť, že odvolanie podané v trestnej veci obžalovaným riadne preskúmal a dospel k záveru, že žiadosť žalobcu je potrebné zamietnuť. K obdobnej situácii sa vyjadril už Krajský súd v Bratislave v rozsudku sp. zn. 6S/350/2016 zo dňa 22.11.2018. Zároveň v administratívnom spise absentuje akýkoľvek záznam o vylúčení predmetnej informácie. Z uvedeného teda možno tiež dospieť k záveru o neúplnosti administratívneho spisu a tiež o porušení § 23 ods. 3 zákona 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v účinnom znení (ďalej aj „správny poriadok“). V tejto súvislosti žalobca tiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sž/44/2014 zo dňa 19.01.2016.

7. Žalobca ďalej namietal porušenie § 33 ods. 2 správneho poriadku tým, že žalobca nedostal možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a navrhnúť jeho doplnenie.

8. V prvostupňovom rozhodnutí absentuje ustanovenie právneho predpisu, na podklade, ktorého bolo o žalobcovej žiadosti rozhodnuté, pričom túto vadu neodstránil ani žalovaný. Uvedenú vadu konštatoval aj verejný ochranca práv v upovedomení č. 1769/2021/VOP zo dňa 27.01.2022.

9. Orgány verejnej správy neskúmali materiálny charakter obmedzenia prístupu k informáciám a nepreukázali, že trvajú dôvody nesprístupnenia týchto informácií v zmysle § 12 zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Žalobca považuje skutočnosť, že sa konkrétne časti požadovaných informácií týkajú osobných údajov alebo osobnosti fyzickej osoby za nepostačujúcu na odmietnutie prístupu k dotknutým informáciám v celom rozsahu. Pre odmietnutie prístupu je totiž potrebné, aby tieto reálne zasahovali do ochrany osobných údajov a osobnosti konkrétnych a identifikovateľných osôb, čo však orgány verejnej správy neskúmali.

10. Orgány verejnej správy sa nevysporiadali s otázkou, či je skutočne potrebné, vzhľadom na charakter požadovaných informácií a okolnosti prípadu, žalobcovi tieto informácie neposkytnúť v celom rozsahu, prečo je dôvodné pristúpiť k najprísnejšiemu zásahu do základného práva na informácie,

a prečo požadovanú informáciu nesprístupnili, hoci ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám umožňuje aplikovať aj miernejšiu formu zásahu vo forme obmedzenia sprístupnenia informácií. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/45/2020 zo dňa 21.04.2021.

11. V rozhodnutiach orgánov verejnej správy došlo k zamieňaniu dôvodov, pre ktoré došlo k zásahu do práva na informácie, keďže z prvostupňového rozhodnutia nie je zrejmé, či k zásahu došlo z dôvodu ochrany osobných údajov a súkromia fyzických osôb (§ 9 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám) alebo z dôvodu ochrany rozhodovacej činnosti súdov (§ 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám). Z prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že k zásahu došlo z dôvodu ochrany osobnosti a súkromia fyzickej osoby, nie z dôvodu ochrany rozhodovacej činnosti súdu. Vo výroku rozhodnutia však absentuje odkaz na príslušné ustanovenia zákona. Povinná osoba však súčasne odkazovala aj na znenie § 8 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, predmet ochrany ktorého ustanovenia je tvorený informáciami, ktorých sprístupnenie verejnosti by mohlo mať negatívny dopad na verejnú bezpečnosť či strategické záujmy Slovenskej republiky. Vzhľadom na charakter požadovaných informácií je však zrejmé, že tieto uvedených kvalít nedosahujú. Napokon účelom § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám nie je chrániť osobnosť alebo súkromie fyzických osôb ani utajované informácie podľa osobitného zákona, či bankové alebo daňové tajomstvo, čo vyplýva tiež z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžik/1/2019 zo dňa 29.10.2019.

12. Podľa žalobcu orgány verejnej správy nesprávne interpretovali ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám, pretože tvrdili, že toto sa vzťahuje na všetky informácie zo súdneho spisu a sprístupňovať možno iba súdne rozhodnutia. Povinná osoba tiež tvrdila, že sprístupnenie požadovaných informácií by zasiahlo do práv a právom chránených záujmov obžalovaného. Uvedený výklad je však v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudky sp. zn. 3Sžo/105/2015, 3Sžik/1/2018, 5Sžik/3/2018, 7Sžik/1/2019, 2Sžik/5/2019 a 2Sžik/6/2019), v zmysle ktorej sa predmetné ustanovenie týka iba prebiehajúcich súdnych konaní, čo tiež neplatí bezvýhradne. V predmetnej veci išlo o informáciu z právoplatne ukončeného súdneho konania, a preto táto informácia nepodlieha menovanej výnimke. V zmysle citovanej judikatúry po právoplatnom skončení veci poskytnutím informácie s takto skončeného konania nemôže k zásahu do nezávislosti súdnictva v zásade dôjsť. Zároveň účelom predmetného ustanovenia nie je chrániť osobnosť alebo súkromie fyzických osôb, čo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžik/1/2019 zo dňa 29.10.2019.

13. Rovnako rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci v dôsledku nesprávnej aplikácie ustanovenia § 69 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré však sprístupňovanie obdobných informácií nevyklučuje ani nezakazuje, čo potvrdzuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/184/2008.

B. Vyjadrenie žalovaného

14. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 10.10.2022 navrhol, aby súd správnu žalobu zamietol. Žalovaný zrekapituloval argumentáciu napadnutého rozhodnutia, pričom zdôraznil, že povinná osoba rozhodovala v dotknutej trestnej veci ako súd prvého stupňa a žalovaný ako odvolací súd. Elektronické súdne spisy, ktorých súčasťou je aj predmetné odvolanie obžalovaného je súčasťou súdneho manažmentu tak povinnej osoby ako aj žalovaného. Žalovaný sa v rámci prípravy podkladov rozhodnutia o odvolaní oboznámil s obsahom požadovanej informácie, ktorá je súčasťou pracovnej verzie administratívneho spisu.

15. Podľa žalovaného neuvedenie právneho predpisu, podľa ktorého povinná osoba rozhodovala vo výroku rozhodnutia je pochybením, avšak vzhľadom na uplynutie takmer štyroch mesiacov od podania žiadosti o poskytnutie informácie a vecnú správnosť prvostupňového rozhodnutia, by žalovaný zrušením v poradí už druhého rozhodnutia povinnej osoby neprímerane predlžoval konanie.

16. Žalovaný ďalej citoval z rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžik/7/2009 zo dňa 08.10.2009, sp. zn. 3Sžik/8/2009 zo dňa 18.10.2009, sp. zn. 2Sžik/6/2011 zo dňa 21.03.2012 a sp. zn. 5Sžik/1/2011 zo dňa 15.12.2011. V tejto súvislosti žalovaný najmä uviedol, že žalobcom požadovaná informácia nie je rozhodnutím, ktoré by bolo možné sprístupniť inému ako účastníkovi konania. Odvolanie obžalovaného v trestnom konaní podlieha obmedzeniu podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Vo vzťahu k uvedenému tvrdeniu ďalej poukázal na vyššie zmienený rozsudok sp. zn. 3Sžik/8/2009 zo dňa 18.10.2009. Zároveň na uvedený prípad je potrebné aplikovať Trestný poriadok a v tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžik/20/2012 zo dňa 21.11.2013. Napokon žalovaný uviedol, že v

predmetnej trestnej veci bolo právoplatne rozhodnuté a žalobcovi nebola upretá možnosť oboznámiť sa s požadovanými informáciami, keďže rozsudok odvolacieho súdu v predmetnej trestnej veci je zverejnené na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a obsah odvolania bol zhrnutý v danom rozhodnutí.

C. Replika

17. Vo vyjadrení zo dňa 14.12.2022 žalobca najmä uviedol, že

- skutočnosť, že požadované informácie tvorili podklad napadnutého rozhodnutia nevyplýva z jeho obsahu a ani spôsob, akým bola posúdená žalobcova žiadosť tomu žiadnym spôsobom nenasvedčuje;
- napadnuté rozhodnutie nedáva odpoveď na to, ako sprístupnenie požadovanej informácie zasahuje do rozhodovacej činnosti súdu v právoplatne skončenom konaní, a prečo nebolo postačujúce vykonať anonymizáciu požadovaných informácií a v rozsahu, ktorý nepodlieha anonymizácii tieto informácie sprístupniť;
- jedine výrok rozhodnutia stanovuje to, akým spôsobom bolo o konkrétnej veci rozhodnuté, pričom žalobca v tejto súvislosti poukázal na zamieňanie dôvodu nesprístupnenia požadovaných informácií, keď odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia upriamovalo pozornosť na § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám, no po obsahovej stránke jeho argumentácia smerovala skôr k dôvodom nesprístupnenia požadovaných informácií podľa § 9 ods. 1 a ods. 2 tohto zákona;
- relevantné časti žalovaným označenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky žiadnym spôsobom nepreukazujú neopodstatnenosť žaloby;
- po právoplatnom skončení konania už informácia o rozhodovacej činnosti súdu nepodlieha výnimke zo sprístupnenia, pričom po vykonaní opatrení nevyhnutných na zabezpečenie ochrany práv a právom chránených záujmov tretích osôb je takéto informácie potrebné sprístupniť (v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžik/1/2019 zo dňa 29.10.2019, sp. zn. 5Sžik/3/2018 zo dňa 30.04.2019, sp. zn. 3Sžik/1/2018 zo dňa 23.01.2019, atď.);
- ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám sa neaplikuje ako izolovaná právna norma, ale je nevyhnutné interpretovať ho prostredníctvom § 12 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, t. j. s ohľadom na materiálny charakter obmedzenia prístupu k informáciám;
- kým režim podľa trestného poriadku svedčí prioritne v prospech subjektov zainteresovaných na trestnom konaní, tak režim zákona o slobodnom prístupe k informáciám svedčí v prospech osôb, ktoré nedisponujú takýmto postavením;
- žalobcom požadované informácie pochádzajú zo súdneho konania, v rámci ktorého sa uplatňuje aj princíp verejnosti hlavného pojednávania (prípadne verejného zasadnutia v rámci konania o odvolaní, čo je aj prípad žalobcu);
- aj keď má žiadateľ podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám právo na užší rozsah informácií, tak tento rozsah je potrebné interpretovať v súlade s ust. § 12 zákona o slobodnom prístupe k informáciám a čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky;

D. Ďalší priebeh a výsledky konania pred správnym súdom

18. K replike sa žalovaný nevyjadril.

19. Podľa § 3 odsek 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešiel výkon súdnictva od 01.06.2023 z Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov (t. j. aj v aktuálne súdnej veci). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Krajskému súdu v Prešove a bola jej pridelená sp. zn. 2S/54/2022. Od 01.06.2023 je na konanie v tejto veci príslušný Správny súd v Košiciach, vec bola náhodným výberom pridelená senátu 3S a je vedená pod sp. zn. PO-2S/54/2022.

20. Správny súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 29.05.2025. Na pojednávanie sa dostavil poverený zástupca žalovaného a právny zástupca žalobcu, pričom obaja zástupcovia na pojednávaní zotrvali na svojej argumentácii a návrhoch.

III.

Aplikované ustanovenia právnych predpisov

21. Podľa § 3 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám, povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, 24) rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy.

23. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené

24. Podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

25. Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku, správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

26. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

IV.

Dôvody rozhodnutia správneho súdu

27. Správny súd v Košiciach konajúc primárne podľa ust. § 194 a nasl. S.s.p., po zistení, že správna žaloba bola podaná oprávnenou osobou a včas, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie ako aj obsah administratívneho konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná.

28. Predmetom žiadosti o informácie predmetom bolo vyhotovenie a zaslanie fotokópie odvolania obžalovaného voči rozhodnutiu Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 6T/90/2020 zo dňa 16.09.2021.

29. Ústava v čl. 26 ods. 1 zakotvuje právo na informácie, ktoré predstavuje právo na prijímanie informácií (získanie informácie do vlastnej dispozičnej sféry tak, aby mohla byť subjektom pre vlastnú potrebu, ako aj pre potrebu iných spracovaná (viď Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. I. ÚS 236/06-59 z 28. júla 2007) a k nemu korelujúci pozitívny záväzok štátu voči neidentifikovanej skupine subjektov.

30. Obsah tohto záväzku je ozrejmnený v ods. 5 cit. čl. ako povinnosť orgánov verejnej moci primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti, pričom podmienky a spôsob poskytovania informácií ustanoví zákon. Obdobnú úpravu obsahuje taktiež Listina základných práv a slobôd (čl. 17 ods. 1, 5). Podľa čl. 13 ods. 2, 3, 4 ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. Obmedziť základné práva a slobody možno iba na základe podmienok ustanovených ústavou, a to buď podmienok všeobecných (čl. 13 ods. 2, 3, 4 ústavy) alebo osobitných, vzťahujúcich sa na konkrétne práva a slobody (v danom prípade čl. 26 ods. 4 ústavy).

31. Cieľom zákonného obmedzenia práva na informácie o činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní, zamýšľaným zákonodarcom v § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám, je ochrana pred neprimeraným zasahovaním do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu (resp. orgánov činných v trestnom konaní), a tým aj verejný záujem na nestrannom a nezávislom súdnictve (čl. 124 a čl. 141 ústavy), ktorý cieľ je potrebné považovať za legitímny s ohľadom na ústavne ustanovený obsah dotknutého základného práva. Z hľadiska posúdenia vhodnosti tohto obmedzenia, teda či obmedzením prístupu k rozhodnutiam súdov možno vymedzený cieľ dosiahnuť, správny súd uvádza, že nesprístupnením informácií o prebiehajúcich konaniach pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej je v záujme zachovania nezávislosti a nestrannosti súdneho konania v podstate vylúčená verejná diskusia o prejednávanej veci, ktorou by vo veci rozhodujúci sudcovia mohli byť ovplyvnení. Toto obmedzenie treba považovať za primerané, keďže informáciu o výsledku rozhodovacej činnosti je súd povinný sprístupniť, čím je zabezpečená aj verejná kontrola výkonu súdnej moci. Z dôvodovej správy k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o slobode informácií, ktorý s účinnosťou od 02.01.2006 novelizoval dotknuté ustanovenie, vyplýva, že účelom predloženého návrhu je rozšírenie okruhu

sprístupňovaných informácií oproti dovtedajšej úprave (podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona účinného do 01.01.2006 povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka neverejného konania, rozhodovania alebo dohľadu, ktoré podľa osobitného zákona vykonáva súd, orgán činný v trestnom konaní alebo orgán verejnej správy), pričom nová úprava spočíva v obmedzení poskytnutia resp. sprístupnenia informácií týkajúcich sa len rozhodujúcej činnosti (neukončených, prebiehajúcich konaní) súdu, avšak pokiaľ ide o informáciu o výsledku konania, tá sa v prípade rozhodovacej činnosti súdu sprístupní, ak to osobitný predpis nezakazuje.

32. Povinnosťou povinnej osoby je najskôr posúdiť, či požadovaná informácia súvisí s rozhodovacou činnosťou súdu alebo medzinárodného súdneho orgánu. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR rozhodovacou činnosťou súdu je potrebné v širšom slova zmysle rozumieť kompetenciu súdnych orgánov konať a rozhodovať v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, v správnom súdnictve o preskúmaní zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosti rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon (čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). V užšom slova zmysle sa rozhodovacou činnosťou súdu rozumie konanie a rozhodovanie súdu v konkrétnej právnej veci, t.j. od začatia konania (na základe návrhu alebo bez návrhu), cez jednotlivé procesné úkony, procesné čiastkové rozhodnutia, až po rozhodnutie vo veci samej. Pôjde najmä o procesné pravidlá vedenia konania (procesné úkony účastníkov konania alebo procesné rozhodnutia, vydané v priebehu súdneho konania, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej) a rozhodnutia súdu v konkrétnej právnej veci. Za uvedené procesné úkony alebo procesné rozhodnutia možno považovať napríklad vyjadrenie účastníkov konania, ustanovenie tlmočníka, znalca, opatrovníka, rozhodnutie o námietke zaujatosti, ktorých spoločným znakom je, že nejde o rozhodnutia konečné, ale po ich vydaní konanie pred súdom pokračuje (rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/7/2009 zo dňa 08.10.2009, sp. zn. 3SŽi/8/2009 zo dňa 18.02.2010, sp. zn. 5SŽi/1/2011 zo dňa 15.12.2011).

33. Ako už bolo vyššie uvedené právo na informácie je limitované požiadavkou nezasahovať do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu v priebehu konania (do procesu v jeho priebehu, ako aj vstup do vlastného rozhodovania - porada senátu), a to v záujme objektivity a nestrannosti posudzovanej konkrétnej právnej veci, a tiež je limitované nevyhnutnými opatreniami prijatými na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejnej bezpečnosti, verejného zdravia a mravnosti, územnej celistvosti a pod. ESLP prízvukuje, že legitímny cieľ na zachovaní autority a nestrannosti súdnej moci zo širšieho hľadiska zahŕňa samotný chod justície, súdnu moc ako jednu zo zložiek moci v štáte a tiež samotných sudcov pri výkone ich úradných povinností. Nestrannosť súdnej moci obyčajne znamená absenciu zaujatosti; čoho sa nestrannosť súdnej moci primárne týka, je dôvera, ktorú súdy v demokratickej spoločnosti musia vyvolávať u účastníkov aj u verejnosti (rozsudky ESLP vo veciach G. proti Rakúsku zo dňa 29.08.1997, č. sťažnosti 22714/93, vo veci H. proti Belgicku zo dňa 01.10.1982, č. sťažnosti 8692/79, vo veci I. proti Rakúsku zo dňa 24.02.1993, č. sťažnosti 14396/88).

34. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR (rozsudky sp. zn. 3SŽo/105/2015, sp. zn. 3SŽik/1/2018 alebo sp. zn. 5SŽik/3/2018) sa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám môže vzťahovať iba na prebiehajúce konania („živé veci“), pretože týkať sa rozhodovacej činnosti môže iba dovtedy, dokiaľ rozhodovacia činnosť v danej veci prebieha. Až do právoplatného skončenia súdneho konania má verejnosť pasívny prístup k informáciám prostredníctvom účasti na súdnych pojednávaniach a cieľom § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám je garantovať nezávislosť súdnictva, vylúčiť tým „paralelný priebeh súdneho procesu na verejnosti“. Verejnosť má prístup k informáciám zabezpečený prístupom do súdnych budov a na pojednávania. Rozsudky sa vyhlasujú verejne. Ide o všeobecné princípy, ktorými sa spravujú nielen národné súdy, ale i Súdny dvor Európskej únie.

35. V prejednávanej veci však žiadosť žalobcu smerovala k sprístupneniu odvolania obžalovaného voči rozhodnutiu Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 6T/90/2020 zo dňa 16.09.2021, pričom konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7To/12/2021 zo dňa 15.12.2021, ktorý je zverejnený na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

36. Na základe uvedených skutočností, citovaných právnych predpisov a judikatúry súdov SR správny súd dospel k záveru, že rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov trpia vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, keď nesprávne na vec aplikovali ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám, lebo dôvod nesprístupnenia informácie v čase ich rozhodovania v prvom aj druhom stupni pominul, teda neexistoval. Navyše, správne orgány v prvostupňovom ani druhostupňovom rozhodnutí neodôvodnili, prečo pristúpili až k najprísnejšiemu zásahu do práva na prístup k informáciám a požadovanú informáciu nesprístupnili, hoci § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám umožňuje aplikovať aj miernejšiu formu zásahu do tohto práva

vo forme obmedzenia sprístupnenia informácií. V prvostupňovom aj druhostupňovom rozhodnutí v tomto smere absentujú akékoľvek úvahy, a preto sú obe rozhodnutia nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Uvedené vady majú za následok zrušenie rozhodnutí orgánov verejnej správy oboch stupňov podľa § 191 ods. 1 písm. c) a písm. d) S.s.p. a vrátenie veci orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

37. Správny súd sa rovnako stotožňuje s názorom, že z obsahu ustanovenia § 314 Trestného poriadku nevyplýva zákaz „sprístupnenia“ odvolania iným osobám ako v ňom vymedzeným, pretože toto ustanovenie len upravuje okruh osôb, ktorým sa predmetné podanie musí z procesnoprávných dôvodov doručiť. Napokon ust. § 69 ods. 1 Trestného poriadku umožňuje tretím osobám nahliadnutie do trestného spisu a teda bez ďalšieho neobstojí záver, že predmetné ustanovenie zakazuje sprístupniť odvolanie, s ktorou skutočnosťou sa správne orgány nevysporiadali.

38. Pokiaľ žalobca namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a navrhnúť ich doplnenie, ktoré právo svedčí žalobcovi ako účastníkovi konania v nadväznosti na úpravu podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku v ktoromkoľvek štádiu administratívneho konania, správny orgán prvého stupňa žalobcu nikdy nevyzval v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku a uvedené nenapravil ani žalovaný, nie sú tieto námietky žalobcu správnym súdom hodnotené ako dôvodné. Správny súd považuje za dôležité vyjadriť na tomto mieste odôvodnenia svoj náhľad vo vzťahu k aplikácii úpravy Správneho poriadku na administratívne konanie podľa zákona o slobode informácií v nadväznosti na úpravu podľa § 22 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Z uvedenej právnej úpravy vyplýva subsidiárna aplikácia úpravy Správneho poriadku na konania podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Je však potrebné si v kontexte predmetných námietok žalobcu uvedomiť, že správny orgán prvého stupňa po podaní žiadosti o sprístupnenie informácie, ak táto žiadosť spĺňa zákonom určené náležitosti, je podaná v zákonom určenej forme a vo vzťahu ku ktorej nie je dôvod postupovať podľa § 15 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, vybaví žiadosť v lehote podľa § 17 zákona o slobodnom prístupe k informáciám postupom podľa § 18 zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Pri podaní odvolania je postup odvolacieho správneho orgánu upravený v § 19 zákona o slobodnom prístupe k informáciám. V nadväznosti na uvedenú právnu úpravu správny súd zvyrazňuje, že priamo zo zákona o slobodnom prístupe k informáciám vyplýva zákonný dôsledok podľa § 18 ods. 3 zákona o slobodnom prístupe k informáciám a vo vzťahu k odvolaciemu správne orgánu zákonný dôsledok podľa § 19 ods. 3 veta druhá zákona o slobodnom prístupe k informáciám - nastúpenie vzniku fikcie rozhodnutia. Uvedená zákonná úprava procesného postupu predovšetkým správneho orgánu prvého stupňa, ale i odvolacieho správneho orgánu v rámci konania o sprístupnení informácie, vylučuje pre postup správnych orgánov priestor na uplatnenie subsidiárnej aplikácie Správneho poriadku. Pri zohľadnení úpravy postupu správneho orgánu prvého stupňa a odvolacieho správneho orgánu v konaní o sprístupnení informácií v zákona o slobodnom prístupe k informáciám v zmysle uvedeného je potom nevyhnutné skonštatovať, že právo žalobcu podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku porušené nebolo.

39. K obdobnému záveru dospel správny súd aj pokiaľ ide o námietku neúplnosti administratívneho spisu. V danom prípade orgány verejnej správy rozhodli o nesprístupnení informácie, pričom pri utváraní svojich záverov nevychádzali z obsahu podania, ktorého sprístupnenia sa žalobca domáhal ale z jeho povahy, teda, že ide o listinu, ktorá je súčasťou súdneho spisu a nespadá pod žiadnu výnimku z nesprístupnenia vyplývajúcu z § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

40. Pokiaľ ide o výčitku, v zmysle ktorej prvostupňový správny orgán vo výrokovej časti rozhodnutia nevymedzil, v zmysle ktorého ustanovenia nesprístupnil požadovanú informáciu, správny súd zdôrazňuje, že v zmysle § 47 ods. 2 Správneho poriadku je uvedenie ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, vo výroku rozhodnutia povinnou náležitosťou rozhodnutí správnych orgánov. „Súčasťou výroku je uvedenie právnych predpisov, na podklade ktorých sa rozhodlo, a to uvedením konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, čísla, pod ktorým bol predpis uverejnený a názvu predpisu. ... Uvedenie všetkých právnych predpisov použitých v správnom konaní je pre účastníka konania nesmierne dôležité z hľadiska toho, aby si mohol v právnych predpisoch verifikovať správnosť a zákonnosť postupu správneho orgánu v konaní, ako aj správnosť a zákonnosť rozhodnutia vo veci samej.“ (H., H., C., J., E., J., K., J., K., Daniela. § 47 [Náležitosti rozhodnutia]. In: POTÁŠCH, Peter, HAŠANOVÁ, Janka, VALLOVÁ, J., K., J., K., L.. Správny poriadok. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 429.) Keďže vo výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia absentuje odkaz na konkrétne ustanovenie zákona o slobodnom prístupe k informáciám, podľa ktorého informácia nebola sprístupnená, správny súd vyhodnotil predmetnú námietku ako opodstatnenú.

Záver

41. Z vyššie uvedených dôvodov správny súd vyhodnotil správnu žalobu ako opodstatnenú z dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. c) a d) S.s.p. a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

42. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 a § 467 ods. 3 S.s.p. a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči v konaní neúspešnému žalovanému plnú náhradu trov konania pred správnym súdom, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 S.s.p.).

43. Senát Správneho súdu v Košiciach prijal tento rozsudok pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky prostredníctvom Správneho súdu v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.